

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง เศรษฐกิจ

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ปัจจุบันระบบบำเหน็จบำนาญทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของประเทศไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหลายหน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน และกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้มีข้อจำกัดในการกำหนดนโยบาย การกำกับดูแล และการส่งเสริมระบบหลักประกันเมื่อพ้นวัยทำงานในภาพรวม ตลอดจนมีความซ้ำซ้อนด้านงบประมาณและบุคลากร

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เนื่องจากปัจจุบันระบบบำเหน็จบำนาญทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของประเทศไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหลายหน่วยงาน ทำให้มีข้อจำกัดในการกำหนดนโยบาย การกำกับดูแล และการส่งเสริมระบบหลักประกันเมื่อพ้นวัยทำงานในภาพรวม ส่งผลให้การดำเนินงานมีความซ้ำซ้อนด้านงบประมาณและบุคลากร ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดนโยบายด้านหลักประกันรายได้เมื่อพ้นวัยทำงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงสมควรมีคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติทำหน้าที่จัดทำนโยบายของระบบบำเหน็จบำนาญในภาพรวมให้สอดคล้องกัน ประสานนโยบายกองทุนการออมเพื่อการชราภาพทุกหน่วยงาน ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน พัฒนาระบบบำเหน็จบำนาญให้ครอบคลุมผู้พ้นวัยทำงานทั้งหมด ให้เพียงพอต่อการดำรงชีพ มีความเป็นธรรม เกิดความมั่นคงและยั่งยืน รวมทั้งจัดทำอัตราบำเหน็จบำนาญพื้นฐานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และเสนอแนะนโยบายแก่คณะรัฐมนตรีสำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

เพื่อให้ระบบบำเหน็จบำนาญมีความครอบคลุมเป็นธรรม และเพียงพอต่อการดำรงชีพของประชาชนในวัยหลังเกษียณอย่างยั่งยืน โดยไม่เป็นภาระทางการคลังในอนาคต รวมทั้ง มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำเหน็จบำนาญในภาพรวม ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเสมอภาคทางสังคม

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ปัจจุบันการกำกับดูแลนโยบายบำเหน็จบำนาญแต่ละกองทุนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของแต่ละหน่วยงาน และยังไม่ได้รับการแก้ปัญหา ดังนั้น การมีคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ จะช่วยให้ระบบบำเหน็จบำนาญมีความเป็นเอกภาพ และมีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำเหน็จบำนาญในภาพรวม

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาอย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร...-....

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร.....-.....

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (ร่าง พ.ร.บ. คนบ.) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญ (คนบ.) มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำนโยบายระบบบำเหน็จบำนาญในภาพรวมให้สอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ดำเนินการหรือกำกับดูแลระบบบำเหน็จบำนาญ เพื่อให้มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำเหน็จบำนาญของภาครัฐและเอกชน โดยฐานข้อมูลดังกล่าวจะถูกจัดตั้งขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบช.) จะต้องเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนข้อมูลและรายงานต่อ คนบ.

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อั้ว คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำเหน็จบำนาญของภาครัฐและเอกชนของ กบช. จะถูกนำมาวิเคราะห์ และใช้เป็นข้อมูลในการเสนอแนะการพัฒนาระบบบำเหน็จบำนาญของทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีความสอดคล้อง และเหมาะสมกับบริบทของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

ร่าง พ.ร.บ. คนบ. กำหนดให้มี คนบ. ทำหน้าที่จัดทำนโยบายระบบบำเหน็จบำนาญในภาพรวมให้สอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และกำกับดูแลให้มีการประสานนโยบายกองทุนการออมเพื่อการชราภาพระหว่างหน่วยงานที่ดำเนินการหรือกำกับดูแลระบบบำเหน็จบำนาญ เพื่อให้มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับระบบบำเหน็จบำนาญของภาครัฐและเอกชน อีกทั้ง ประชาชนจะมีหลักประกันรายได้หลังเกษียณ และประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุที่มั่นคง

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ภายหลังจากที่ร่าง พ.ร.บ. คนบ. ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา สำนักงานเศรษฐกิจการคลังจะเตรียมการออกกฎหมายลำดับรอง เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการดำเนินการต่อไป

และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

.....-

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

จะมีการจัดสัมมนาให้ความรู้ให้แก่หน่วยงาน และประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดทำเอกสารเผยแพร่ทางเว็บไซต์ และจัดแถลงข่าว

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน ประมาณ ๗.๖ ล้านบาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้....๗...อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว.....๓...อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น.....๔.....อัตรา

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การออมของภาคครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นจะช่วยสนับสนุนให้การลงทุนภายในประเทศ และรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นการยกระดับศักยภาพของเศรษฐกิจในระยะยาว

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ประชาชนจะมีรายได้หลังเกษียณที่เพียงพอ ซึ่งจะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และไม่ตกสู่ภาวะยากจน

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

.....-

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ผลกระทบด้านการคลัง ความยั่งยืนของระบบบำเหน็จบำนาญจะช่วยลดภาระทางการคลังของรัฐบาลในการดูแลผู้สูงอายุจากการที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

เนื่องจากการกำหนดนโยบายด้านระบบบำเหน็จบำนาญระดับชาติ จึงจำเป็นต้องอาศัยการพิจารณาและบูรณาการร่วมกันหลายกระทรวง เพื่อให้ระบบบำเหน็จบำนาญในภาพรวมเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ประกอบกับ มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบบำเหน็จบำนาญระดับชาติในการกำหนดนโยบาย

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ ดำเนินกิจการทางปกครอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ
และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ นพพร น

(นายลวรรณ แสงสนิท)

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่จัดทำรายงานนี้
๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายณัฐ คงรัตนชาติ

โทร. ๐-๒๒๗๓.๕๐๒๐ ต่อ ๓๖๔๓

อีเมล nattk@fpo.go.th